

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Ion Arhiliuc, Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

cu participarea procurorului Dumitru Graur, avocaților Mihail Conțescu, Ion Gavriliuc, Victor Panțîru, părții vătămate Anatol Mătăsaru și a inculpaților Sîrbu Octavian, Pîntea Igor, a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de avocatul Gavriliuc Ion în numele inculpatului Pîntea Igor, de avocatul Conțescu Mihail în numele inculpatului Sîrbu Octavian, de partea vătămată Mătăsaru Anatol și de avocatul acestuia, Panțîru Victor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui

Sîrbu Octavian Valentin, născut la 25 mai 1982, originar din r-nul Fălești, s. Catranic și domiciliat în mun. Chișinău, str. A. Russo, 3/2, ap. 130, moldovean, cetățean al R. Moldova.

și

Pîntea Igor Dumitru, născut la 19 iunie 1969, originar din r-nul Fălești, s. Sarata Nouă și domiciliat în mun. Chișinău, str. P. Zadnipru, 4/1, ap. 338, moldovean, cetățean al R. Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Instanța de fond din 22.03.2010 - pînă la 26.03.2012;

2. Curtea de Apel Chișinău din 21.05.2012 – pînă la 03.04.2013;

3. Curtea Supremă de Justiție din 06.11.2013 pînă la 18.03.2014.

Procedura de citare a fost legal executată.

Partea vătămată Mătăsaru Anatol și avocatul acestuia, Panțîru Victor, au solicitat admiterea recursurilor în sensul declarat, cu respingerea recursurilor înaintate de partea apărării.

Inculpații Pîntea Igor, Sîrbu Octavian și avocații acestora, Gavriliuc Ion, Conțescu Mihail, au solicitat admiterea recursurilor, cu respingerea recursurilor înaintate de partea vătămată Mătăsaru Anatol și de avocatul Panțîru Victor.

Procurorul a solicitat admiterea recursurilor înaintate cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, din motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra legalității încheierii instanței de fond din 28 aprilie 2010, cu privire la recuzarea judecătorului Mazur Nadejda.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 26 martie 2012, inculpații Sîrbu Octavian și Pîntea Igor au fost condamnați în baza art. 309/1 alin. (3) lit. c) Cod penal la 5 ani închisoare, fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 2 ani, iar conform art. 90 Cod penal, pedeapsa numită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani, pentru fiecare.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat în fapt că, inculpații Pîntea Igor și Sîrbu Octavian, în perioada 08 – 13 aprilie 2009, fiind persoane cu funcție de răspundere, au încălcat grav cerințele art. 3 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950; art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; art. 1, art. 2, pct. 2), 4), art. 12, pct. 1), art. 14, art. 15 a Legii nr. 416-XII din 18 decembrie 1990, cu privire la poliție; obligațiunile funcționale, care îi obligă să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; să prevină și curme crimele și alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să ia măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, onoarei, demnității a cetățenilor; să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale, alte acte normative ce reglementează activitatea de serviciu. În loc de aceasta, Pîntea Igor și Octavian Sîrbu, fiind persoane cu funcție de răspundere, acționînd cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, în coparticipație, intenționat au comis acte de tortură asupra lui Mătăsaru Anatol în următoarele împrejurări.

Astfel, la 08 aprilie 2009, în jurul orei 10.30, maiorul de poliție Pîntea Igor și locotenentul major de poliție Octavian Sîrbu, fiind în serviciu și îndeplinind obligațiunile funcționale, au intrat în biroul de serviciu al colegului său, Ghenadie Floreac – amplasat în incinta CGP mun. Chișinău, str. Tighina 6, unde se afla Mătăsaru Anatol. Acolo, Pîntea I. și Sîrbu O., urmărind scopul de a-l intimida pe Mătăsaru A., i-au aplicat acestuia două lovituri cu pumnul în regiunea capului și două lovituri cu piciorul în regiunea coastelor și abdomenului. Peste aproximativ 20 min., Mătăsaru A. a fost dus în biroul lui Sîrbu O., amplasat în incinta CGP mun. Chișinău, str. Tighina 6, unde, au continuat acțiunile de violență asupra lui Mătăsaru Anatol.

Pîntea Igor, urmărind scopul înjosirii și înfrîngerii rezistenței fizice și psihice, i-a ordonat lui Mătăsaru A. să stea în genunchi circa 30 min., fără ca să se lase pe spate, totodată aplicîndu-i circa 4 lovituri cu piciorul în regiunea abdomenului și coastelor, și 3-4 lovituri cu pumnul în regiunea capului.

Octavian Sîrbu i-a aplicat lui Mătăsaru Anatol circa 5-6 lovituri cu pumnul sub coaste și 4 lovituri cu picioarele în abdomen și peste picioare.

La 09 aprilie 2009, între orele 09.00-13.00, Pîntea Igor, susținut de Sîrbu Octavian, încălcînd flagrant prevederile art. 64 CPP, necătfînd la faptul că Mătăsaru Anatol avea statutul de bănuț, care-i asigura un șir de drepturi procesuale, l-a escortat

în biroul de serviciu a lui Sîrbu O., unde, în lipsa apărătorului, urmărind scopul de a obține date referitor la persoanele ce ar fi sponsorizat și organizat dezordinile în masă din perioada 07 – 08 aprilie 2009, a continuat acțiunile de torturare a lui Mătăsaru A.

Inițial Sîrbu Octavian, acționând intenționat întru cauzarea unei dureri și suferințe fizice, în scopul umilirii persoanei și creării acestuia unui sentiment de inferioritate, i-a aplicat lui Mătăsaru A. circa 8 lovituri cu piciorul în regiunea coastelor, abdomenului și picioarelor, 10-12 lovituri cu pumnul în regiunea capului și coastelor, aplicându-i și două lovituri cu scaunul peste cap.

Pîntea Igor avînd intenția cauzării unei dureri și suferințe fizice, în scopul umilirii persoanei și creării acestuia unui sentiment de inferioritate, i-a ordonat lui Mătăsaru Anatol să stea în genunchi circa o oră, fără ca să se lase pe spate. În acest timp, Pîntea Ig. i-a aplicat lui Mătăsaru A. circa 6 lovituri cu picioarele în regiunea abdomenului și peste picioare, 8 lovituri cu pumnul în regiunea capului și 3-4 lovituri cu mapa în cap.

La 12 aprilie 2009, în jurul orei 19.00, Sîrbu Octavian cunoscînd faptul că Mătăsaru A. a depus o plîngere procurorului, care a verificat locul de detenție, pe faptele de tortură din partea sa și a colegilor de serviciu, l-a invitat pe Mătăsaru Anatol în birou, unde, a încercat să-l influențeze prin diferite metode psihice pentru ca ultimul să-și retragă plîngerea.

În urma acțiunilor violente ale lui Pîntea Igor și Sîrbu Octavian, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2667 din 15 octombrie 2009, lui Mătăsaru Anatol, în timpul aflării în custodia poliției, i-au fost provocate dureri fizice - în formă de vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată exprimate prin: „Traumatism cranio-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, echimoze pe spate, fesă, membrele superioare și inferioare”, precum și suferințe psihice - în formă de „Tulburare de stres post traumatică. Consecințele traumei cranio-cerebrale suportate. Sindromul organic cerebral post-traumatic”.

3. Avocatul Gavriiliuc Ion în numele inculpatului Pîntea Igor a atacat cu apel sentința instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea acuzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare în privința lui Pîntea Igor, din motiv că probele administrate la dosar nu confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a invocat următoarele:

➤ sentința este ilegală sub aspectul lipsei probelor de vinovăție a inculpatului Pîntea Igor;

➤ la momentul pronunțării sentinței, Pîntea Igor nu era subiectul infracțiunii pentru care a fost condamnat, iar la momentul înaintării învinuirii, fără consimțămîntul inculpatului, a participat avocat care acordă asistență juridică garantată de stat;

➤ instanța de fond nu a indicat prin ce s-a manifestat durerile și suferințele puternice cauzate părții vătămate;

➤ concluziile instanței de fond privitor la stabilirea stării de fapt, privind maltratarea părții vătămate, sunt contradictorii, or, prin o altă sentință emisă sub președinția aceluiași judecător Mazur N., s-a reținut că, vătămarile corporale depistate la A. Mătăsaru au fost cauzate în ziua de 08 aprilie 2009, la reținerea de către colaboratorii de poliție Floreac, Chirtoacă și Mocanu, fapt confirmat de însuși A.

Mătășaru, în cauza dată (față de cei trei) și anume, - *în dimineața zilei de 08.04.2009, a fost reținut de către colaboratorii de poliție Floreac, Chirtoacă și Mocanu, care i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii, picioarele și l-au dus la CGP mun. Chișinău;*

➤ declarațiile martorilor N. Cupcea, I. Perju, Gh. Ciugureanu, V. Rusu, S. Talbei, I. Bosîi, G. Grăjdieru, R. Saachian, S. Turcan, N. Nița, V. Prepelița, R. Cebotari, I. Fortuna, P. Petrovici, A. Antoci, - cărora, în viziunea apărării, nu confirmă vinovăția inculpatului Pîntea Igor;

➤ instanța de fond nu a ținut cont de declarațiile martorului A. Gramațchii, care a relatat că Mătășaru Anatol propunea, aflîndu-se cu el în celulă, să se lovească singur, întru cauzarea leziunilor corporale, pentru a da vina pe poliție, față de care avea ură;

➤ instanța de fond a interpretat eronat, în defavoarea părții apărării, declarațiile martorului I. Bîzgu și, în consecință a dedus prin presupuneri, precum că la data 09.04.2009, Pîntea Igor ar fi putut să se deplaseze din sat. Colonița la CGP mun. Chișinău și să participe la maltratarea lui A. Mătășaru.

3.1. Avocatul Conțescu Mihail în numele inculpatului Sîrbu Octavian, a atacat cu apel sentința primei instanțe, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sîrbu Octavian să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale, apelantul a invocat că, în dosar nu există probe ce dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, or, probele care au stat la baza sentinței de condamnare nu sunt pertinente și concludente.

În acest aspect, s-a referit la următoarele:

➤ Instanța nu a stabilit care anume leziuni corporale denunțate ca fiind provocate de Sîrbu Octavian au fost cauzate de acesta părții vătămate, iar declarațiile martorului I. Butmalai nu puteau fi puse la baza sentinței de condamnare, or, acestea sunt contradictorii cu declarațiile părții vătămate Mătășaru A.;

➤ La fel, apelantul a mai invocat că, la judecarea cauzei au fost încălcate prevederile art. 33, 34 CPP, invocînd următoarele:

La etapa urmăririi penale, cauza penală de acuzarea lui Sîrbu Octavian și Pîntea I., constituia un singur dosar penal împotriva mai multor polițiști acuzați de maltratarea lui Mătășaru Anatol, cum ar fi Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie, pornit la 20 mai 2009.

Pe parcursul urmăririi penale procurorul a concluzionat, că acțiunile lui Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie la reținerea lui A. Mătășaru în ziua de 08 aprilie 2009, constituie exces de putere și la 23.11.2009, a pornit o cauză penală pe indicii infracțiunii prevăzuți la art. 328 alin. (2) lit. a) CP, pe care tot la 23 noiembrie 2009, a conexas-o cu cauza penală pornită la 20 mai 2009, ca ulterior, la 27.11.2009 să separe cauza penală pornită la 23.11.2009 într-o procedură separată, cu selectarea în copii a materialelor și probelor administrate pe cauza penală inițială.

Ca rezultat, pe cauza penală disjungată, Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie au fost acuzați de comiterea excesului de putere, comis în ziua de 08 aprilie 2009, la reținerea lui A. Mătășaru în fața casei de locuit, iar în cauza penală de bază au fost învinuiți de tortură Sîrbu Octavian și Pîntea Igor.

Fiind trimise în instanța de judecată cu interval de scurt de timp, ambele cauze penale au fost repartizate pentru examinare - judecătorului Nadejda Mazur. Deși s-a

încercat recuzarea ei la etapa inițială, recuzarea a fost respinsă, motivându-se prin existența a două dosare separate.

La 04 mai 2011, judecătorul Mazur Nadejda, a adoptat sentința de condamnare a lui Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie în baza art. 328 CP, care prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27.10.2011, a fost casată și pronunțată o nouă hotărîre, de încetare a procesului penal.

Astfel, sentința din 26 martie 2012, în prezenta cauză penală în privința lui Sîrbu Octavian are la bază aceleași probe și constatări, pe care le-a făcut instanța în sentința din 04 mai 2011 (la moment casată) în privința lui Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie, atît datorită selectării materialelor dintr-un dosar, pentru a fi incluse în alt dosar disjungat, cît și cercetării aceluiași probe în ambele dosare la etapa dezbaterilor judiciare.

În acest aspect, se relevă că la baza sentinței de condamnare în privința lui Sîrbu Octavian și Pîntea Igor, au fost puse aceleași probele care au stat la baza sentinței de condamnare și în privința lui Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie, probe, care nu sunt pertinente și concludente, și anume:

- raportul de expertiză medico-legală nr. 2667/D din 15 octombrie 2009, în care sunt descrise leziunile depistate la A. Mătăsaru. Organul de urmărire penală a selectat unele leziuni pentru a le pune în sarcina lui Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie, cauzate lui A. Mătăsaru la reținerea din 08 aprilie 2009, iar altele leziuni, le-a selectat pentru a le pune în învinuirea lui Sîrbu Octavian și Pîntea Igor;

- declarațiile expertului Vicol Aurel, date la etapa urmăririi penale și în instanța de judecată în cadrul ambelor dosare penale;

- procesele-verbale de verificare a declarațiilor părții vătămate A. Mătăsaru la locul infracțiunii;

- extrasul din fișa medicală nr. 1198, eliberat de Centrul „MEMORIA” pe numele lui A. Mătăsaru;

- declarațiile părții vătămate A. Mătăsaru, ale martorilor Gromadschi Andrei și D. Savițchi, cît și alte materiale conținute în ambele dosare penale.

Or, atît la urmărirea penală, cît și în dezbaterile judiciare, partea apărării a susținut și a probat faptul provocării leziunilor corporale la reținerea lui A. Mătăsaru în ziua de 08 aprilie 2009, de către colaboratorii de poliție Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie, - inculpați, pe alt dosar penal, la fel examinat de judecătorul Nadejda Mazur.

La acest compartiment, poziția părții apărării nu a fost abordată obiectiv, astfel judecătorul expunîndu-se asupra vinovăției inculpaților Sîrbu O. și Pîntea Ig., în prezenta cauză penală, a preluat aceleași concluzii de vinovăție, care au stat la baza sentinței de condamnare în privința lui Mocanu Al. Chirtoacă V. și Floreac Gh.

Prin urmare, concluziile instanței de fond în prezenta cauză penală sunt rezultatul examinării aceluiași probe în cadrul dosarului penal în privința lui A. Mocanu, V. Chirtoacă și Gh. Floreac, ***fapt ce demonstrează că examinarea cauzei s-a efectuat de un judecător incompatibil, astfel inculpatului Sîrbu O. fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil, de a fi judecat de o instanță imparțială, prevăzută de art. 6 paragraful 1 CEDO;***

➤ La fel, apărarea a mai invocat că, declarațiile părții vătămate Mătăsaru A., referitor la maltratarea sa de către Sîrbu O., urmau a fi apreciate critic de instanța de fond or, acestea declarații sunt o răzbunare împotriva reprezentanții organelor de drept.

În acest aspect a invocat, că potrivit raportului de expertiză complexă psihiatrico-psihologică și declarațiilor expertului psiholog Margareta Tabuncic, s-a stabilit că A. Mătăsaru este o persoană cu un conflict intraptic nesoluționat, în situații de conflict cu manifestări heteroagresive și comportament necontrolat, care îl determină la acțiuni de natură conflictogenă nestabilă cu scopul de a pedepsi subiecții pe care îi identifică ca dușmani. Astfel de concluzie se deduce și din declarațiile lui A. Mătăsaru, precum că la manifestările din 07 aprilie 2009, a participat fără a avea vreo nuanță politică și, a urmărit scopul de a-și manifesta propriile proteste față de sistemul organelor de forță, ceea ce denotă că acesta avea conflict intrapersonal ce necesita a fi materializat. A. Mătăsaru dă dovadă de egocentrism fixat pe propria părere fără a lua în calcul realitatea obiectivă, selectînd momentele convenabile lui, ignorînd părerile oponente. ***Prin urmare, în rezultatul testelor aplicate, s-a ajuns la concluzia că evenimentele descrise de A. Mătăsaru nu s-au petrecut în felul arătat de el.;***

➤ instanța de fond nu a apreciat la nivelul convenit probatoriul administrat în cauză în conformitate cu prevederile art. 100, 101 CPP, iar nevinovăția inculpatului fiind probată prin următoarele probe:

- declarațiile A. Gromadschi, R. Saachian, Gh. Ciugureanu, N. Cupcea, I. Iachimov, A. Ursachi, P. Petrovici, S. Tolbei, A. Antoci, V. Rusu, N. Nița, S. Țurcan, I. Bîzgu, raportul de expertiză medico-legală nr. 2667/D, declarațiile expertului medico-legal Aurel Vicol, din care rezultă că leziunile indicate în schema nr. 2, privind cauzarea leziunilor în CGP mun. Chișinău, nu și-au găsit confirmarea. Potrivit declarațiilor expertului A. Vicol, a relatat că leziunile pe care le-a invocat A. Mătăsaru, ca fiind provocate în CGP mun. Chișinău, urmau să fie localizate pe suprafețele dosale ale corpului, adică spate, fese și regiunile lombare, ceea ce la expertizare nu sa depistat. Leziunile conținute pe secvențele video a lui A. Mătăsaru la 08 aprilie 2009 au o vechime mai mult de 2 ore.

În acest context, a invocat că leziunea corporală, pe care i-ar fi cauzat-o Sîrbu Octavian lui A. Mătăsaru, sub forma echimozei de pe fesa stîngă, a fost provocată după ziua de 09 aprilie 2009, cînd A. Mătăsaru nu indică că ar fi fost maltratat de Sîrbu O. Timpul survenirii leziunilor depistate la A. Mătăsaru reflectate pe secvența video înregistrată de experții criminaliști, adică de minim 2 ore, nu se încadrează în perioada cînd, chipurile, A. Mătăsaru a fost maltratat de O. Sîrbu (se susține că O. Sîrbu l-a maltratat pe la orele 10.30, iar secvența a fost realizată în jurul orelor 11.00), - probe, cărora instanța de fond nu le-a dat o apreciere cuvenită.;

➤ condamnarea inculpatului Sîrbu Octavian este bazată pe presupuneri și pe probe inadmisibile, astfel sentința fiind contrară art. 389 alin. (2) CPP, din următoarele considerente.

Potrivit declarațiilor inculpatului Pîntea Igor, acesta la 09 aprilie 2009, nu l-a maltratat pe Mătăsaru A., deoarece s-a aflat în misiune de serviciu în satul Colonița pînă la orele 14.00, iar la serviciu s-a întors la orele 18.00.

Martorul N. Nița a declarat că după ședința de la orele 08-09 a zilei de 09.04.2009, a plecat cu Igor Pîntea în satul Colonița cu misiune de serviciu, unde s-au aflat între orele 10.00 – 13.00.

Martorul Bîzgu Ion a declarat că la 09.04.2009 pe la orele 09.40 la el acasă în satul Colonița au venit Pîntea Ig. cu un coleg, întrebînd de fiul său. Pe la orele 13.30, Pîntea Igor a plecat din satul Colonița.

Prin urmare, instanța de fond n-a verificat alibiul inculpatului Pîntea Igor referitor la faptul că în ziua de 09 aprilie 2009, între orele 09.00-13.00, acesta s-a aflat în misiune de serviciu în s. Colonița conform spuselor martorilor Ion Bîzgu și N. Nița, dar a făcut unele deducții subiective bazate pe presupuneri, - „... *Distanța de la CGP pînă în s. Colonița cu automobilul poate parcurge într-un interval de timp de pînă la 30 minute. De aici rezultă că inculpatul Pîntea dispunea de ceva timp pentru a intra în birou la Sîrbu. unde se afla Mătăsaru, cu atît mai mult că, martorul V. Parlicov a declarat că în biroul la Sîrbu au intrat numai Sîrbu cu Mătăsaru, fără Bosîi, iar Pîntea se afla în biroul său, care este alături*”.

Deci, indică apelantul, la acest compartiment instanța a neglijat toate normele și principiile prezumpției nevinovăției, tratării dubiilor în folosul inculpatului și imparțialității instanței judecătorești:

- Astfel, folosind sintagma „*că inculpatul Pîntea dispunea de ceva timp...*” instanța a constatat că acest timp era suficient pentru ca Pîntea să intre în biroul lui Sîrbu, fără a stabili dacă acest timp a fost sau nu suficient pentru a-l maltrata pe A. Mătăsaru în condițiile descrise în învinuire;

- Potrivit declarațiilor părții vătămate A. Mătăsaru și ordonanței de punere sub învinuire, inculpatul Pîntea Igor în ziua de 09.04.2009, susținut de inculpatul O. Sîrbu, între orele 09.00-13.00, l-a maltratat pe A. Mătăsaru. Pîntea Ig. i-ar fi ordonat lui Mătăsaru să stea în picioare circa o oră, fără să se lase pe spate și în acest timp (circa o oră) îl maltrata.

În consecință, rezultă că, dacă s-ar admite că A. Mătăsaru a fost maltratat de Pîntea Ig. și Sîrbu O. la 09.04.2009, între orele 09.00-13.00, atunci Pîntea Ig. nu putea participa la maltratare, deoarece la 09.40 (conform declarațiilor martorului Ion Bîzgu) sau la orele 10.00 (conform declarațiilor martorului N. Nița) Pîntea Igor era deja în s. Colonița, unde, pentru a ajunge, avea nevoie de circa 30 min. (cum susține instanța).

Deci, cel tîrziu la orele 09.30, Pîntea Igor urma să iasă din incinta CGP mun. Chișinău, pentru a se deplasa în s. Colonița și, respectiv, el n-a putut participa la maltratarea lui A. Mătăsaru, deoarece cum se afirmă că, Pîntea Ig. i-a ordonat să stea în genunchi timp de 1 oră, însă, la orele 09.40, Pîntea Igor se afla în s. Colonița.

3.2. Partea vătămată Mătăsaru Anatol a atacat cu apel sentința instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpaților Sîrbu Octavian și Pîntea Igor să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, din motiv că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, astfel stabilindu-le o pedeapsă neechitabilă pentru faptele comise.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de avocatul Gavriluc Ion în numele inculpatului Pîntea Igor, de avocatul Conțescu Mihail în numele inculpatului Sîrbu Octavian și de partea vătămată Mătăsaru Anatol, cu menținerea sentinței.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpaților Sîrbu Octavian și Pîntea Igor în baza art. 309/1 alin. (3) lit. c) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel, s-a referit la un șir de probe pertinente, concludente și utile, care confirmă vinovăția acestora, inclusiv:

- declarațiile părții vătămate Mătăsaru Anatol;
- declarațiile martorilor I. Butmalai, C. Hîrștioagă, S. Ciumac, A. Crucinina, D. Savițchi, A. Năzăloacă, R. Saachian, S. Țurcanu, N. Nița, G. Grăjdieru, V. Prepelița, G. Bosîi, Gh. Ciugureanu, R. Cebotari, V. Guriță, I. Fortună, P. Petrovici, A. Antoci, S. Talbei, V. Rusu, N. Cupcea, I. Perju, V. Parlicov, I. Iachimov, I. Bîzgu, A. Gramațchi, V. Luchianov, I. Raru, A. Ursachi;
- procesele-verbale de verificare a declarațiilor părții vătămate A. Mătăsaru la locul infracțiunii, în care acesta a relatat circumstanțele reținerii sale, escortării în CGP mun. Chișinău și maltratării (vol. 2, f.d. 58-81);
- procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere, în care A. Mătăsaru i-a recunoscut pe colaboratorii de poliție Sîrbu Octavian și Pîntea Igor care l-au maltrat (vol. 2, f.d. 42-42 A);
- registrul de evidență a persoanelor deținute în IDP a CGP mun. Chișinău la 09 aprilie 2009, din care a rezultat că, la ora 09:10, cet. Mătăsaru A. a fost escortat din IDP de către Bosîi și întors înapoi la ora 13.20 de către Sîrbu (vol. 1, f.d. 55);
- raportul de expertiză medico-lagă nr. 2667/D din 15 octombrie 2009, conform căruia la Mătăsaru A. s-a constatat „Traumatism cranio-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală; excoriații pe partea pielooasă a capului; echimoze cu edem și excoriații pe nas; genunchiul stîng; echimoze - fesa stîngă; membrele superioare și inferioare”, care se califică ca leziuni corporale ușoare (vol. 1, f.d. 172-173);
- procesul-verbal de audiere a expertului judiciar, A. Vicol, medic legist, potrivit căruia comoția cerebrală prezentă la cet. Mătăsaru A. putea să apară în rezultatul acțiunii directe a unei forțe traumatice asupra regiunii capului și feței, în rezultatul unei sau mai multor lovituri, posibil atît în timpul reținerii cît și în timpul maltratării în incinta CGP mun. Chișinău. De asemenea, leziunile corporale în regiunea membrelor superioare posibil că au fost cauzate atît în timpul reținerii cît și în timpul deținerii lui Mătăsaru A. în incinta CGP mun. Chișinău. Echimoza de pe fesa stîngă a fost produsă după 08 aprilie 2009 (vol. 1, f.d. 193-194);
- extrasul din fișa medicală nr. 1198 eliberat de Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii /Memoria/ pe numele lui Mătăsaru A. în care s-a stabilit, că starea pacientului este în corelare cu evenimentele traumatizante suportate de el. Rezultatele examinării și testelor psihologice confirmă prezența consecințelor post-traumatice, a Tulburării de stres post-traumatice. Consecințele traumei cranio-cerebrale suportate. Sindromul organic cerebral post-traumatic (vol. 1, f.d. 212-215);
- procesele-verbale de confruntări între partea vătămată Mătăsaru A. și învinuții Sîrbu O., Pîntea Ig., martorii Furtună Ig., Perju I. și Nița N., în care Mătăsaru

A. și-a menținut pe deplin declarațiile făcute anterior (vol. 2, f.d. 31-34, 35-37; vol. 4, f.d. 46-51);

➤ încheierea interlocutorie din 10 aprilie 2009, emisă de judecătorul de instrucție a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, A. Galben, din care rezultă că în cadrul ședinței Mătăsaru A. a relatat despre faptul că a fost maltratat în incinta CGP mun. Chișinău. Despre încălcările de legislație comise de colaboratorii CGP mun. Chișinău, față de Mătăsaru A. prin încheierea menționată a fost sesizat Procurorul mun. Chișinău (vol. 1, f.d. 33).

Tot odată, instanța de apel a conchis că probele menționate supra, combat declarațiile inculpaților prin care ultimii susțin că nu se fac vinovați de săvârșirea infracțiunii incriminate, această metoda fiind aleasă întru evitarea răspunderii penale, or, motivele invocate de partea apărării au fost obiect de examinare în instanța de fond.

La fel, Colegiul penal a respins, ca neîntemeiată, afirmația avocatului I. Gavriiliuc, precum că la momentul înaintării învinuirii lui Pîntea Igor a participat avocatul care acordă asistență juridică garantată de stat fără consimțământul inculpatului, or, urmărirea penală s-a desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege și, respectiv, nu s-a constatat încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate.

În acesta ordine de idei, instanța de apel a reținut, că după finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, atît avocatul I. Gavriiliuc, cît și inculpatul Pîntea Igor nu au contestat moment participării avocatului garantat de stat, fapt confirmat prin procesul-verbal de prezentare a materialelor dosarului spre cunoștință învinuitului și apărătorului din 10.03.2010 (vol. 4, f.d. 183-184).

În speță, instanța de apel a mai conchis, că nu are temei de a casa sentința în partea individualizării pedepsei numite inculpaților, astfel, apelul părții vătămate A. Mătăsaru, urmînd a fi respins, or, în cauză, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ținînd cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria celor grave, de persoana celui vinovat, ambii inculpați se caracterizează pozitiv la locul de trai, lipsa antecedentelor penale, de circumstanțele atenuante, prezența copiilor minori la întreținerea inculpaților, de lipsa circumstanțelor agravante, astfel fiind întrunite condițiile ce reglementează condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, fapt ce a permis aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Prin urmare, instanța a conchis, că în speță cu certitudine s-a constatat, că există temei legal pentru ca inculpații Pîntea Igor și Sîrbu Octavian să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții non privative de libertate.

5. Partea vătămată Mătăsaru Anatol și avocatul acestuia, Panțîru Victor, au contestat cu recursuri ordinare decizia instanței de apel, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) CPP, solicitînd casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care lui Sîrbu Octavian și Pîntea Igor să-i fie stabilită o pedeapsă privativă de libertate pe un termen de 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani, din motiv că la stabilirea pedepsei, instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și neîntemeiat au aplicat prevederile art. 90 Cod penal.

În susținerea recursurilor, recurenții au invocat că, la individualizarea pedepsei inculpaților Sîrbu Octavian și Pîntea Igor, instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele săvîrșirii faptei intenționate, de statutul pe care îl dețineau inculpații – fiind colaboratori de poliție, care au ca scop prioritar apărarea valorilor sociale ocrotite de lege, de clasificarea faptelor inculpaților în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, constituind o infracțiune gravă, de comiterea acțiunilor de tortură de către două persoane (circumstanță agravantă), care, în opinia lor, consideră inoportună aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, - suspendarea condiționată a pedepsei, potrivit căreia „...instanța de judecată, ținînd cont **de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat**, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită...”.

Or, soluția instanței de apel, în acest context, a făcut referire numai la persoana inculpatului, care se caracterizează pozitiv la locul de muncă (fapt ce trezește dubii ținînd cont de acțiunile crude și inumane ale infractorilor, deși dețineau funcții ce au ca scop apărarea valorilor ocrotite de lege), prin urmare, nu este rațională aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În aceasta ordine de idei, recurenții au mai invocat, că instanțele ierarhic inferioare au stabilit inculpaților o pedeapsă contrar prevederilor legale, făcînd trimitere la circumstanțele atenuante ale inculpaților în ceea ce ține de persoana infractorului, fără a ține cont de pericolul social pe care îl poartă faptele săvîrșite de inculpați și anume: acțiuni săvîrșite de două sau mai multe persoane (colaboratori ai organelor de drept), acțiuni, calificate ca, - tratament inuman ori degradant și care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

La fel, la individualizarea pedepsei instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație constrîngerea psihică la care a fost supusă partea vătămată Mătăsaru Anatol, pentru a face declarații, de circumstanțele săvîrșirii infracțiunii, profitîndu-se de starea excepțională, de calamitățile naturale, precum și de dezordinile de masă.

5.1. Avocatul Gavriiliuc Ion în numele inculpatului Pîntea Igor, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 2), 8), 12) CPP, a contestat cu recurs ordinar hotărîrile judecătorești, solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare în privința lui Pîntea Igor, din motiv că instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere greșită probelor administrate de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, or probele existente nu sunt pertinente și concludente, astfel nu dovedesc vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate.

În motivarea cerințelor, recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra următoarelor motive:

➤ contrar prevederilor art. 389 alin. (2) CPP, la baza sentinței de condamnare, cu referire la verificarea alibiului inculpatului Pîntea Igor, instanța de fond a făcut presupuneri pe baza declarațiilor martorului I. Bîzgu, precum că la 09.04.2009, Pîntea Igor era în stare să reușească să se deplaseze din sat. Colonița la Comisariatul General de poliție, pentru a participa la maltratarea lui A. Mătăsaru;

➤ argumentele apărării privind încălcarea prevederilor art. 33 CPP, la examinarea cauzei în prima instanță, nu au fost luate în considerație de către instanța de apel. Este constatat că același judecător, cu participarea aceiași părți vătămate, pentru fapte comise în aceeași zi (08 aprilie 2009), pentru provocarea acelorași leziuni

corporale, a condamnat alte trei persoane (Floreac, Chirtoacă și Mocanu), care la 08.04.2009, dimineața la-u reținut și condus la CGP mun. Chișinău pe Mătăsaru A., or, același președinte de ședință, pentru aceleași fapte, loc, timp și parte vătămată a supus răspunderii diferite persoane, neprezentînd prin două sentințe diferite o claritate a celor întîmplate. Deci, existau circumstanțe substanțiale care puneau la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului care a examinat cauza în prima instanță;

5.2. Avocatul Conțescu Mihail în numele inculpatului Sîrbu Octavian, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, din motiv că probele administrate la dosar nu confirmă vinovăția inculpatului în cele imputate și, că instanța de apel contrar prevederilor art. 414-417 CPP nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel.

5.2.1. În acest context, recurentul invocă că, la etapa urmăririi penale cauza penală de acuzare a lui Sîrbu Octavian constituia un dosar unic, de acuzare a mai multor polițiști acuzați de maltratarea lui Mătăsaru Anatol, cum ar fi Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie, intentat la 20 mai 2009.

Pe parcursul urmăririi penale, procurorul a concluzionat că acțiunile lui Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie la reținerea lui A. Mătăsaru în ziua de 08 aprilie 2009, constituie exces de putere și la 23.11.2009, a intentat o cauză penală pe indicii infracțiunii prevăzuți de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, pe care tot la 23 noiembrie 2009, a conexas-o cu cauza penală pornită la 20 mai 2009, ca ulterior la 27.11.2009, să separe cauza penală pornită la 23.11.2009 într-o procedură separată, cu selectarea în copii a materialelor și probelor administrate în cauza penală inițială.

Ca rezultat, în cauza penală disjunctă, - Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie, au fost învinuiți de comiterea excesului de putere, comis în ziua de 08 aprilie 2009, la reținerea lui A. Mătăsaru în fața casei de locuit, iar în cauza penală de bază au fost învinuiți de tortură, - Sîrbu Octavian și Pîntea Igor.

Ulterior, cauzele penale menționate supra, au fost trimise în instanța de judecată cu interval scurt de timp, care au fost repartizate și examinate de același judecător - Nadejda Mazur. Respectiv, în prezenta cauză penală s-a înaintat recuzări judecătorului, însă, au fost respinse, motivîndu-se prin existența a două dosare separate.

La 04 mai 2011, judecătorul Mazur Nadejda, a adoptat sentința de condamnare în privința lui Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie în baza art. 328 Cod penal.

La 26 martie 2012, la fel, același judecător, a pronunțat sentință de condamnare în privința lui Sîrbu Octavian în baza art. 309/1 alin. (3) lit. c) Cod penal, la baza căreia au fost puse aceleași probe și constatări pe care le-a făcut instanța în sentința din 04 mai 2011, în privința lui Mocanu Al., Chirtoacă V. și Floreac Gh., prin selectarea materialelor dintr-un dosar, pentru a fi incluse în alt dosar disjunct, cît și cercetării acelorași probe în ambele dosare la etapa dezbaterilor judiciare.

Prin urmare, la baza sentinței în privința lui Mocanu Al., Chirtoacă V. și Floreac Gh., cît și la baza sentinței în privința lui Sîrbu Octavian au fost puse aceleași probe și anume:

- raportul de expertiză medico-legală nr. 2667/D din 15 octombrie 2009, în care sunt descrise leziunile depistate la A. Mătăsaru. Organul de urmărire penală a selectat

unele leziuni pentru a le pune în sarcina lui Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie, cauzate lui A. Mătăsaru la reținerea din 08 aprilie 2009, iar alte leziuni, le-a selectat pentru a le pune în sarcina lui Sîrbu Octavian și Pîntea Igor;

- declarațiile expertului Aurel Vicol făcute la etapa urmăririi penale și în instanța de judecată în cadrul ambelor dosare penale;

- procesele-verbale de verificare a declarațiilor părții vătămate A. Mătăsaru la locul infracțiunii;

- extrasul din fișa medicală nr. 1198 eliberat de Centrul „MEMORIA” pe numele lui A. Mătăsaru;

- declarațiile părții vătămate A. Mătăsaru și ale martorilor Gromadschi Andrei și D. Savițchi.

La fel, o însemnătate deosebită în prezenta cauză penală îl au rapoartele de expertiză medicală și audierea expertului Aurel Vicol, în sensul consecințelor directe pe care le au asupra soluțiilor de condamnare a inculpaților Sîrbu Octavian și Pîntea Igor.

Astfel, la adoptarea sentinței în cauza penală în privința lui Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie, instanța a făcut o delimitare a leziunilor corporale cauzate lui A. Mătăsaru la reținerea din 08 aprilie 2009, punându-le la concluziile de învinuire a lui Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie.

Ulterior, adoptînd sentința de condamnare în privința lui Sîrbu Octavian, instanța a pus celelalte leziuni corporale (echimoza și comoția cerebrală) pe seama lui Sîrbu Octavian și Pîntea Igor, avînd în vedere că restul leziunilor deja le-a „determinat”, pentru vinovăția lui Mocanu Al., Chirtoacă V. și Floreac Gh. în sentința din 04 mai 2011.

În argumentarea acestei soluții, instanța a afirmat, că le-a reținut în sarcina lui Sîrbu Octavian și Pîntea Igor, deoarece expertul medico-legal nu a putut stabili cînd au fost provocate leziunile - de către Mocanu, Floreac și Chirtoacă la reținere sau în timpul aflării lui A. Mătăsaru în CGP mun. Chișinău. Astfel, fiind încălcate prevederile art. 8 CPP și art. 6 CEDO, - prezumția nevinovăției, sentința fiind bazată pe presupuneri.

Or, la urmărirea penală, cît și în dezbaterile judiciare, partea apărării a probat faptul provocării leziunilor corporale la reținerea lui A. Mătăsaru în ziua de 08 aprilie 2009 de către colaboratorii de poliție Mocanu Alexandru, Chirtoacă Viorel și Floreac Ghenadie, inculpați, pe alt dosar penal, la fel examinat de judecătorul Nadejda Mazur.

În concluzie, recurentul a menționat că, concluziile instanței de fond în prezenta cauză penală, derivă din rezultatul examinării aceluiași probe în cadrul dosarului penal în privința lui A. Mocanu, V. Chirtoacă și Gh. Floreac, astfel la judecarea cauzei au fost încălcate prevederile art. 33, 34 CPP, ceea ce denotă faptul că inculpatul a fost judecat de o instanță imparțială, astfel fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO.

5.2.2. Cu referire la declarațiile părții vătămate A. Mătăsaru, privind cauzarea leziunilor corporale în timpul reținerii și escortării acestuia, cît și cauzarea acestora în timpul aflării sale în CGP mun. Chișinău pe parcursul a mai multor zile, - acestea sunt neîntemeiate și declarative, fiind combătute prin:

➤ raportul de expertiză medico-legală nr. 2667/D din 15 octombrie 2009 și declarațiile expertului A. Vicol, potrivit cărora leziunile corporale depistate la A. Mătășaru au fost cauzate în timpul reținerii și escortării acestuia spre CGP mun. Chișinău la data de 08 aprilie 2009, iar cauzarea leziunilor corporale în timpul aflării în CGP mun. Chișinău, - nu și-au găsit confirmarea.

În acest context, expertul A. Vicol a relatat că, leziunile pe care le-a invocat A. Mătășaru, ca fiind cauzate în CGP mun. Chișinău, urmau să fie localizate pe suprafețele dosale ale corpului, adică spate, fese și regiunile lombare, ceea ce la expertizare nu s-a depistat, or, leziunile conținute pe secvențele video a lui A. Mătășaru la 08 aprilie 2009, au o vechime mai mult de 2 ore.

La fel, leziunea corporală, pe care i-ar fi cauzat-o Sîrbu Octavian lui A. Mătășaru sub forma echimozei de pe fesa stîngă, a fost provocată cu cel mult 3-4 zile înainte de examinarea primară a lui A. Mătășaru (la 14 aprilie 2009) , adică nu putea fi provocată la 08 sau 09 aprilie 2009.

De asemenea, potrivit raportului de expertiză complexă psihiatrico-psihologică și declarațiilor date de expertul psiholog Margareta Tabuncic, s-a stabilit că, -

*„A. Mătășaru este o persoană cu un conflict intrapsihic nesoluționat, în situații de conflict cu manifestări heteroagresive și comportament necontrolat, care îl determină la acțiuni de natură conflictogenă nestabilă cu scopul de a pedepsi subiecții pe care îi identifică ca dușmani. Concluzia se deduce și din declarațiile făcute de el precum că la manifestările din 07 aprilie 2009, a participat fără a avea vreo nuanță politică și a urmărit scopul de a-și manifesta propriile proteste față de sistemul organelor de forță, ceea ce denotă că A. Mătășaru avea conflict intrapersonal ce necesita a fi materializat. A. Mătășaru dă dovadă de egocentrism fixat pe propria părere fără a lua în calcul realitatea obiectivă, selectînd momentele convenabile lui, ignorînd părerile oponente. **În rezultatul testelor aplicate s-a ajuns la concluzia, că evenimentele descrise de A. Mătășaru nu s-au petrecut în felul arătat de el.**”*

Prin urmare, instanța de fond neîntemeiat a pus la baza condamnării lui Sîrbu Octavian raportul de expertiză medico-legală nr.2667/D și declarațiile expertului medico-legal Aurel Vicol, or, probele menționate indică cu certitudine că leziunile cauzate în timpul aflării lui A. Mătășaru în CGP mun. Chișinău, - nu și-au găsit confirmarea, fapt confirmat și de expertul A. Vicol, - că leziunile pe care le invocă A. Mătășaru, ca fiind provocate în CGP mun. Chișinău, urmau să fie localizate pe suprafețele dosale ale corpului, adică spate, fese și regiunile lombare, ceea ce la expertizare nu s-a depistat. Leziunile conținute pe secvențele video a lui A. Mătășaru la 08 aprilie 2009, avînd o vechime mai mult de 2 ore.

La fel, leziunea corporală, pe care i-ar fi cauzat-o Sîrbu Octavian lui A. Mătășaru, sub forma echimozei de pe fesa stingă, a fost provocată după ziua de 09 aprilie 2009, cînd A. Mătășaru nu indică că a fost maltratată de Sîrbu Octavian. Timpul survenirii leziunilor depistate la A. Mătășaru și reflectate pe secvența video înregistrată de experții criminaliști, adică de minim 2 ore, nu se încadrează în perioada cînd, chipurile A. Mătășaru, a fost maltratată de O. Sîrbu (se susține că O. Sîrbu l-a maltratată pe la orele 10.30, iar secvența a fost realizată în jurul orelor 11.00).

5.2.3. Cu referire la alibiul lui Pîntea Igor, instanța de fond a făcut concluzii care vin în contradicție cu propriile constatări, punînd la baza sentinței o interpretare bazată

pe presupunere, contrar art. 389 alin. (2) CPP, iar instanța de apel nu a reflectat în decizie problema dată, astfel nefiind soluționat fondului apelului.

În acest aspect, recurentul a menționat că, inculpatul Pîntea Igor în ziua de 09 aprilie 2009, nu l-a maltratat pe A. Mătăsaru, deoarece s-a aflat în misiune de serviciu în satul Colonița pînă în jurul orelor 14.00, iar la serviciu a revenit la orele 18.00.

Martorul N. Niță a declarat instanței, că după ședința de la orele 08-09 a zilei de 09.04.2009, de la orele 09.30 a plecat cu Igor Pîntea în satul Colonița cu misiune de serviciu, unde s-au aflat între orele 10-13.

Martorul Bîzgu Ion a declarat că la 09.04.2009, pe la orele 09.40, la el acasă în satul Colonița au venit Igor Pîntea cu un coleg, întrebînd de fiul său și pe la orele 13.30 Pîntea Igor a plecat din satul Colonița.

Prin urmare, la acest compartiment, instanțele ierarhic inferioare au neglijat principiul prezumției nevinovăției, tratării dubiilor în folosul inculpatului și imparțialității instanței judecătorești.

6. Judecînd recursurile ordinare declarate, în baza materialelor cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

6.1. Conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul cînd nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, - temei care își găsește reflectare în decizia contestată.

Reieșind din prevederile art. 414 CPP, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Statuînd pe principiul respectării normelor de drept menționate supra, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel la adoptarea deciziei de respingere a apelurilor declarate de partea acuzării și partea apărării, n-a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra.

6.2. În corespundere cu art. 101 alin. (1), 414 alin. (3), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, cît și a jurisprudenței naționale, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei în apel așa cum cere art. 435 CPP, întrucît asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs. Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă

temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Aceste prevederi sunt sfidate, deoarece, potrivit deciziei contestate, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către procuror în fața acesteia.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel nu trebuie să se limiteze doar la reproducerea substanțială a sentinței instanței de fond, după cum s-a procedat, ci urma să verifice motivele invocate de apelanți, depășind acest cadru. Instanța de apel este obligată să examineze, din oficiu, și orice alte chestiuni importante, susceptibile să conducă la o concluzie certă cu privire la legalitatea și temeinicia sentinței atacate. Motivele de apel trebuie specificate în cuprinsul deciziei și ele trebuie soluționate nu doar în sine, prin raportare, în mod exclusiv, la dispozitivul și la considerentele hotărârii atacate, ci confruntându-le cu susținerile făcute de partea procesuală adversă întru combaterea lor, precum și cu probele administrate în cauză.

Astfel, în speță, instanța de apel s-a limitat la preluarea motivării primei instanțe, dar trebuia, printr-o nouă examinare a motivelor invocate de apelanți, să răspundă motivat la fiecare dintre criticile și mijloacele de promovare a intereselor procesuale invocate de părți.

6.3. Chiar dacă își însușește concluziile și temeiurile primei instanțe, instanța de apel este obligată să verifice și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, prin prisma efectuării aprecierii personale a materialului probator, în special, probele relevate în cuprinsul apelului procurorului, urmau să fie verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv în raport cu circumstanțele stabilite în cauză, lucrul care n-a fost efectuat.

Astfel, instanța de apel, la descrierea fondului apelurilor declarate de avocatul Gavriiliuc Ion în numele inculpatului Pîntea Igor, de avocatul Conțescu Mihail în numele inculpatului Sîrbu Octavian (vol.6, f.d. 224) a omis să indice (*ulterior să se pronunțe*) unele motive esențiale care pot influența în mod substanțial la legalitatea condamnării inculpaților în aspectul violării art.6 din Convenția Europeană.

Deși, partea apărării a criticat în apel sentința primei instanțe sub aspectul încălcării prevederilor art. 33, 34 CPP, că inculpații au fost judecați de o instanță imparțială, astfel fiindu-le încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO și, în situația în care la începutul cercetării judecătorești în prima instanță judecătorul care a pronunțat sentința Mazur Nadejda, a fost recuzat pe motivele expuse supra la **pct.5.2.1**, fiind pronunțată încheierea instanței din 28.04.2010 de respingere a cererii de recuzare (vol.4, f.d.239), - instanța de apel n-a examinat acest motiv.

Or, potrivit art. 400 alin.(3) CPP, ***apelul declarat împotriva sentinței se consideră făcut și împotriva încheierilor***, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea sentinței.

În sensul art. 251 alin. (2), (3) CPP, încălcarea prevederilor legale referitoare la (...) la sesizarea instanței, la compunerea acesteia (...), dacă sînt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural. Nulitatea prevăzută în alin.(2) nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

6.4. La fel, instanța de apel, la descrierea fondului apelurilor declarate de avocatul Gavriiliuc Ion în numele inculpatului Pîntea Igor, de avocatul Conțescu Mihail în numele inculpatului Sîrbu Octavian (vol.6, f.d. 224) a omis să indice și ulterior să se pronunțe, în privința alibiului lui Pîntea Igor, precum că acesta în ziua de 09 aprilie 2009, nu l-a maltratat pe A. Mătăsaru, deoarece de la orele 09.30 s-a aflat în misiune de serviciu în satul Colonița pînă în jurul orelor 14.00, iar la serviciu a revenit la orele 18.00, alibiul fiind confirmat prin declarațiile:

„Martorul N. Niță a declarat instanței, că după ședința de la orele 08-09 a zilei de 09.04.2009, de la orele 09.30 a plecat cu Igor Pîntea în satul Colonița cu misiune de serviciu, unde s-au aflat între orele 10-13.

Martorul Bîzgu Ion a declarat că la 09.04.2009, pe la orele 09.40, la el acasă în satul Colonița au venit Igor Pîntea cu un coleg, întrebînd de fiul său și pe la orele 13.30 Pîntea Igor a plecat din satul Colonița.” A se vedea **pct.5.2.3** din prezenta decizie.

De asemenea, instanța de apel, nu s-a pronunțat nici asupra motivelor invocate de partea apărării la pct. **5.2.2** din prezenta decizie, cu referire la declarațiile părții vătămate A. Mătăsaru, privind cauzarea leziunilor corporale în timpul reținerii și escortării acestuia, cît și cauzarea acestora în timpul aflării sale în CGP mun. Chișinău pe parcursul a mai multor zile, care în viziunea părții apărării - acestea sunt neîntemeiate și declarative, fiind combătute prin:

„... raportul de expertiză medico-legală nr. 2667/D din 15 octombrie 2009 și declarațiile expertului A. Vicol, potrivit cărora leziunile corporale depistate la A. Mătăsaru au fost cauzate în timpul reținerii și escortării acestuia spre CGP mun. Chișinău la data de 08 aprilie 2009, iar cauzarea leziunilor corporale în timpul aflării în CGP mun. Chișinău, - nu și-au găsit confirmarea.

În acest context, expertul A. Vicol a relatat că, leziunile pe care le-a invocat A. Mătăsaru, ca fiind cauzate în CGP mun. Chișinău, urmau să fie localizate pe suprafețele dosale ale corpului, adică spate, fese și regiunile lombare, ceea ce la expertizare nu s-a depistat, or, leziunile conținute pe secvențele video a lui A. Mătăsaru la 08 aprilie 2009, au o vechime mai mult de 2 ore.

La fel, leziunea corporală, pe care i-ar fi cauzat-o Sîrbu Octavian lui A. Mătăsaru sub forma echimozei de pe fesa stîngă, a fost provocată cu cel mult 3-4 zile înainte de examinarea primară a lui A. Mătăsaru (la 14 aprilie 2009), adică nu putea fi provocată la 08 sau 09 aprilie 2009.

De asemenea, potrivit raportului de expertiză complexă psihiatrico-psihologică și declarațiilor date de expertul psiholog Margareta Tabuncic, s-a stabilit că, - A. Mătăsaru este o persoană cu un conflict intrapsihic nesoluționat, în situații de conflict cu manifestări heteroagresive și comportament necontrolat, care îl determină la acțiuni de natură conflictogenă nestabilă cu scopul de a pedepsi subiecții pe care îi identifică ca dușmani. Concluzia se deduce și din declarațiile făcute de el precum că la manifestările din 07 aprilie 2009, a participat fără a avea vreo nuanță politică și a urmărit scopul de a-și manifesta propriile proteste față de sistemul organelor de forță, ceea ce denotă că A. Mătăsaru avea conflict intrapersonal ce necesita a fi materializat. A. Mătăsaru dă dovadă de egocentrism fixat pe propria părere fără a lua în calcul realitatea obiectivă, selectînd momentele convenabile lui, ignorînd părerile

oponente. **În rezultatul testelor aplicate s-a ajuns la concluzia, că evenimentele descrise de A. Mătășaru nu s-au petrecut în felul arătat de el.**"

6.5. În atare circumstanțe, odată cu admiterea recursurilor declarate de partea apărării, se vor admite și recursurile declarate de partea vătămată Mătășaru Anatol și de avocatul acestuia, Panțîru Victor în latura stabilirii pedepsei, soluție care se impune prin faptul că, instanța de apel n-a soluționat chestiunea dacă instanța de judecată compusă din judecătorul Nadejda Mazur a fost compatibilă conform prevederilor art.33 CPP, să judece cauza penală în privința inculpaților Sîrbu Octavian și Pîntea Igor, or acest judecător a fost recuzat chiar de avocatul părții vătămate.

7. Circumstanțele expuse atestă că instanța de apel a comis o eroare de drept în sensul art.427 alin.(1) pct.6) CPP, care nu poate fi corectată de instanța de recurs, astfel recursul declarat urmează a fi admis, impunându-se casarea deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în apeluri, și ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Gavriiliuc Ion în numele inculpatului Pîntea Igor, de avocatul Conțescu Mihail în numele inculpatului Sîrbu Octavian, de partea vătămată Mătășaru Anatol și de avocatul acestuia, Panțîru Victor, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui **Sîrbu Octavian Valentin și Pîntea Igor Dumitru** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată în ședință publică la 15 aprilie 2014, ora 09:30.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun